

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja po podi:

za Avstro-Ogrko:	K 26-	za Nemčijo:	K 40-
celo leto skupaj naprej	18-	celo leto naprej	K 40-
pol leta	9-	za Ameriko in vse druge dežele:	
četr leta	8-	celo leto naprej	K 48-

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znaka.
Upravnštvo (spoda), dvorišče levo). Knastova ulica št. 5, telefonski št. 88.

Kapitulacija viteza Seidlerja.

Dunaj, 29. januarja.

Danes teden je ministrski predsednik Seidler na nujno interpelacijo Češkega Sveta utemeljil konfiskacijo češkega trikraljevskega manifesta, češ, da je ta izjava čeških narodnih zastopnikov »protidržavna in protimirovna«. Debata, ki se je nato vrnila, je vladni pokazala, kako neprevidno se je angažiral njen načelnik. Ako izvzamemo nemške nacionalce, ki seveda ploskajo vsaki besedi, naperjeni proti slovanskim pravicam, je ni bilo v parlamentu stranke, ki bi bila odobravala vojno napoved ministrskega predsednika celemu češkemu narodu. Pa tudi pametni Nemci so se vpraševali, ali je dopustno, da vlada s pomočjo svojih nasilnih sredstev potlači enodrušni izraz narodne volje, potem pa javno proti njemu polemizira, ga označuje kot državi in mire opasen, ne da bi dala javnosti prilika, da se sama prepriča, ali je stališče gospoda Seidlerja upravičeno ali ne.

Konfiskacija češkega manifesta in izjava ministrskega predsednika o znajučju tega manifesta je znacična slika one »demokratizacije«, ki jo objavlja Dunaj nemškim narodom. Vsem, ki so res demokrati, pa naj si bodo Slovani ali Nemci, je moral biti torej nastop ministrskega predsednika naravnost udarec v obraz. In ko so Čehi naznani, da nameravajo predlagati, da naj zbornica izjave ministrskega predsednika ne vzame na znanje, ker principijalno ne odobrava, da bi se smela zatreći izražena volja katerega si bodi naroda, je bilo jasno, da bo večina parlamenta se postavila proti vladu. Tako bi bil ministrski predsednik neposredno po svojem bojnem nastopu proti Čehom dobil nezaupnico, ki bi ga bila pometla z ministrske klopi.

Da se izogne takemu žalostnemu koncu, je danes Še pred glasovanjem klaverno kapituliral. Izjavil je, da ima javnost pravico poznati rezolucijo, ki jo je on (Seidler) tako ostro kritiziral, da presodi, ali ima vladu prav ali ne. Zato da je sedaj konfiskacija dvingnjena.

Tako je načelnik vlade pobegnil pred grozco nezaupnico. Bil je to žalosten beg, umik v »popolnem razkroju«, kajti motivacija, katero je podal vitez Seidler, je popolnoma »pritegnjena za lase« in vzroki, ki govorijo za dvignjenje konfiskacije, so obstojali že takrat, ko je bila konfiskacija odrejena, posebno pa takrat, ko je vladu nastopila kot obtožiteljica češkega naroda in se je pri tem pozivljala na manifest, katerega ni nihče poznal. Ta metoda je na tisti podobna onim pojavom v vojni, ko se je sodilo in obsojalo za zaprtimi vrti in se obtožencem ni dajalo niti prilike, da bi dokazali svojo nedolžnost.

S svojo kapitulacijo se je rešil ministrski predsednik nezaupnico v javni seji. Njegovi priganjači so priceli z vso silo obdelavati posamezne stranke in po napornem delu se jim je to res tudi posrečilo. Pri nemških socijalnih demokratih je bila nacionalistična sila močnejša nego demokratična. Izjavili so sicer, da ne odobravajo konfiskacije, da pa na drugi strani tudi ne morejo podpirati čeških načrtov, ki hočejo »podjarmiti nem. prebivalstvo na Češkem svoji narodni državi. Zato da se glasovanje ne bodo udeležili. Nemški socialisti so stvar nalačišč zasukali tako, kaj da bi šlo pri glasovanju za manifestacijo v prilog trikraljevski izjavi in ne za principijalno vprašanje, ali je vladna upravičena zatreti izraz volje naroda, pa najs bi češkega ali katerega koli drugega. Njihov eksodus je napravil na zbornico mučen vtis ter je marsikom pojasnil, zakaj imajo nemški socialisti demokracijo in od nje odvisne socialistične organizacije tako malo uspeha v borbi za demokratične ideje. Žalostno vlogo so igrali tudi Ukraineri. Ne vemo, kaj jim je vladu dala, da so zbežali pred glasovanjem. Vsekakor so razni izgovori, češ, da so bili od po-

slanca Stranskega ali od »Narodnih Listov« razdaljeni prazni in naravnost smešni. Tudi Poljaki so šli ven. To je bil bil sad kompromisa v Poljskem klubu, kjer so bili konzervativci in »demokrati« proti Stančkovem predlogu, ostale stranke pa zanj. Nasprotno so izravnali s kompromisom, da niti eni, niti drugi ne glasujejo. Le poslanec Kubit je oddal svoj glas za Stančkov predlog, povdarijajoč, da hoče vsaj on varovati čast poljskega naroda.

Tako so si stali pri glasovanju nesproti nemški nacionalci vseh barv na eni strani, na drugi strani pa Čehi in Jugoslaveni. Nemci so bili zbrani vsi, naših pa je mnogo manjša. To vsled tega, ker je bil Jugoslovanski klub prepozno obveščen in ni mogel pravočasno poskrbeti za navzočnost svojih članov. Navzlic tem nedostatom v režiji je bilo razmerje glasov dovolj znacilno. Za vladovo se je upalo glasovati le 155 nemških nacionalcev in krščanskih socialistov, proti je bilo oddanih 105 čeških in jugoslovenskih glasov.

Današnje glasovanje je razdelilo zbornico v dva tabora: v demokratičen in antidemokratičen. Pod zastavo antidemokratične nasilnosti so se zbrali vsi Nemci, pod demokratično pa Čehi in Jugoslaveni. Ostale stranke, in kar je posebno žalostno: nemški socialisti, so ostale »neutralni«, kakor da bi bila neutralnost v takih vprašanjih mogoča. Tu velja, kdo ni za demokracijo, ta je proti njej.

Manifest češkega naroda.

Dne 6. t. m. so zastopniki češkega naroda v Pragi razglasili manifest, ki je bil kakor vsem listom, tako tudi nam konfisciran. Včeraj je vladu pod pritiskom parlamenta konfiskacijo dvignila. Manifesta češkega naroda, ki je bil že historično ime »trikraljevski manifest«, se glasi:

V četrem letu grozne svetovne vojne, ki je zahtevala brezmejnih žrtv na življenju in imetu naroda, se vršijo prvi poskusi za mir. Mi češki poslanci državnega zborja, ki je bil s sodbami nepristojnih vojaških sodišč oropan cele vrste svojih slovanskih članov in z njimi tudi mi češki poslanci razpuščenega in dosedaj neobnovljenega deželnega zbornika kraljevine Češke, kakor tudi mi iz deželnega zbornika moravskega, ki ves čas vojne ni bil sklican, in iz neobnovljenega deželnega zbornika šleziscega kot izvoljeni zastopniki naroda češkega, povdarijajo še enkrat vse izjave češke delegacije v državnem zboru, smo dolžni določno in jasno za češko ljudstvo in za zasluženo ter politično nemo grano slovaško na Ogrskem označiti svoje stališče napram novi ureditvi mednarodnih razmer.

Ko so češki poslanci našega oživljenega naroda za časa francosko-nemške vojne spregovorili o mednarodnih evropskih vprašanjih, so v svojem memorandumu z dne 8. decembra 1870. slavnostno izjavili: »Vsi narodi, veliki in mali, imajo enako pravico do samoodločbe in njihova individualnost mora biti varovana enako.« Le iz priznanja ravnopravnosti in iz medsebojnega spoštovanja napram svobodnemu samoodločevanju vseh narodov more vzveteti prava svoboda in bratstvo, splošni mir in prava človečnost.«

Mi poslanci češkega naroda smo tudi danes verni tem načelom svojih predhodnikov; z radostjo smo pozdravili, da danes vse tiste države, ki so osnovane na principih demokracije, vojskočijo se in nevratno, smatrajo, enako kakor mi, to svobodno samoodločevanje narodov za garancijo trajnega splošnega miru.

Nova Rusija je pri svojem poskušu za splošni mir uvrstila med mirovne pogoje na celo narodne samoodločbe tako, da naj bi narodi svobodno odločali o svojem življenju in sklepali, ali hočejo ustavoviti samostojne države, ali tvoriti državno celoto v zvezi z drugimi narodi.

Inšerat velja dan srečer izvezomi meddelje in prazniki.

Inzerat se računa po porabiljenem prostoru in visor: 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 11 vin., dvakrat po 11 vin., trikrat po 10 vin. Postavo (enak prostor) 30 vin., parte in zahvale (enak prostor) 20 vin. Pri večjih inšeratih po dogovoru.

Nevi naročnik naj pošlje naročino vedno po poštni pošti. Na samo pismene naročbe brez poslative debarje se ne moremo nikakor izkriti. „Narodna listarna“ telefonski št. 88.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj: celo leto naprej . . . . . K 32- | četr leta . . . . . 8-| pol leta . . . . . 16- | na mesec . . . . . 270- |

Posamezna številka velja 14 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knastova ulica št. 5 (v I. nadst. levo), telefonski št. 34

Proti temu je avstro - ogrski zastopnik in imenu četverozvezje izjavil, da se mora vprašanje samoodločbe onih narodov, ki dosedaj nimajo svoje lastne državne samostojnosti v vsaki državi rešiti ustavnim potom. Z ozirom na to izjavilo smo dolžni za češki narod izjaviti, da to stališče avstro - ogrskega zastopnika ni naše stališče. Nasprotno, mi smo se v vseh svojih izjavah in predlogih taki rešivi upirali, kajti po številnih trpkih naših izkušnjah ne pomenuja ta izjava nič drugega, nego popolno odklonitev načela na rodne samoodločbe. Trpko obžalujemo, da je bila našemu narodu vzetna njegova državnopravna samostojnost, da je bil oropan svoje samoodločbe z umetnimi volilnimi redi in izročen nadvlasti nemške manjšine in nemške centralistične birokracije. Slovaška grana naša pa je postala žrtva nadzarske brutalnosti in nezaslišnega nasilstva v državi, ki je, navzlake vsem dozdevnim konstitucionalnim formam, najtemnejši kot Evropa, v katerem so nemadžarski narodi, ki tvorijo večino, odvladajoči manjšine zatirani in započavljeni, od zibelke potujčevani, kjer nimajo takoreč nobenega zastopstva v parlamentu in v radih, so brez javnih šot in nima niti svobode ustanavljati si privatne šole.

Ustava, na katero se sklicuje avstro - ogrski zastopnik, je potvori la tudi pravičnost splošne volilne pravice, razumnoživši v avstrijskem državnem zboru na umeten način število mandatov nemške manjšine; kako brez cena je za svobodo narodov, se je kričeč jasno pokazalo v kritem vojaškem absolutizmu za časa vojne. Vsako sklicevanje na to ustavo pomenja torej dejansko samo odklonitev prava samoodločbe, izročitev vseh nemških narodov v Avstriji Nemcem in naravnost kruti trajni posmeh za nemadžarske narode na Ogrskem, kjer je ustava le orodje najbrezobzirnejšega gospodarstva oligarhije nekatereh madžarskih aristokratičnih rodbin, kakor se je to znova pokazalo v novi predlogi o volilni reformi.

Naš narod hrepeni skupno z vsemi demokracijami sveta po splošnem in trajnem miru. Popolnoma pa se zaveda resnice, da more biti trajen letakšen mir, ki odstrani stare krvicive, brutalno silo premoči orožja, kakor tudi predpravice držav in narodov nad drugimi narodi, le takšen mir, ki zagotavlja samostojni razvoj velikim in malim narodom in osvobodi zlasti one narode, ki danes ječijo pod tujo nadvlado. Zato mora biti ta pravica do svobodnega narodnega življenja in samoodločbe narodov, malih in velikih in katerkoli državne pripadnosti, temelj bodenega prava mednarodnega, garancija miru in prijateljskega sožitja narodov ter velika idealna pridobitev ljudstva iz groze svetovne vojne.

Mi poslanci češkega naroda izjavljamo, da bi mir, ki bi našemu narodu prinesel pravičnosti in svobode, za naš narod ne more biti mir, temveč le za četek, da se izvrši tudi začudenje, da vladu še ni izpolnila nobene delavstva dane obljube in da zlasti ni predložila državnemu zboru objavljenega zakona o demilitariziranih raznih industrijskih obratov. Jugoslovanski klub priravljajo za prihodnje dan tudi vrzno akcijo za pravično razdelitev moke. V tem oziru postopa vlad povsem prisransko - nekateri - seveda nemški - kraji dobivajo vse, drugi pa nič. Temu se mora napraviti konec.

mirovnih pogajanjih ter zahtevamo, da bodi v zmislu tega prava zasigurana vsem narodom, torej tudi našemu, udeležba in popolna svoboda zastopati naše pravice na mirovnem kongresu.

Iz Jugoslovanskega kluba.

Dunaj, 29. januarja.

Za danes popoldne je bila sklicana plenarna seja Jugoslovanskega kluba. Seja ni bila sklepana, ker ni bilo na Dunaju cele vrste klubovih članov. Zato se tudi ni moglo sklepati o priglasitvi dr. Tresića - Pavičića za zopetni vstop v klub.

Ker formalne seje ni bilo, so se klubovi člani privatno razgovarjali o raznih aktualnih zadevah. Razpravljali so zlasti o vabilu ministrskega predsednika viteza Seidlerja, ki je izrazil željo, da bi rad govoril s predstavitev klubu o jugoslovanskem in drugih perečih vprašanjih. O pomenu tega vabilo so si bili naši poslanci tem bolj na jasnen, ker gospod Seidler že od oktobra sem, torej od takrat, ko se je šlo za glasovanje o budgetnem provizoriju, ni vabil Jugoslovjan na razgovor in je storil to zoper sedaj, ko se bliža odločitev o proračunu. Naši poslanci se nikdar ne branijo razpravljati o načelu vprašanja in bodo torej radi podučili tudi ministrskega predsednika, da naš narod nepobitno vztraja pri svojih zahtevah. Izbrali so iz svoje srede poslance dr. Korošca, dr. Laginja, viteza Pogačnika, dr. Ravnharja, dr. Vukotiča, Fona in dr. Dulibića, ki bodo jutri konferirali z načelnikom vlade.

Položaj v parlamentu je silno vaben. Prihodnji torej se prične generalna debata o proračunu in že v četrtek, dne 7. februarja, bo glasovanje o predlogu v specjalni debati. Nujno je potrebno, da se zbverejo vsi naši poslanci že v sredo polnočevalno na Dunaju.

Jugoslovanski klub je vložil danes zoper 38 interpelacij, ki se tičajo večina poskupljenih v važnih gospodarskih vprašanjih. V vrstah naše delegacije se izraža tudi začudenje, da vladu še ni izpolnila nobene delavstva dane obljube in da zlasti ni predložila državnemu zboru objavljenega zakona o demilitariziranih raznih industrijskih obratov. Jugoslovanski klub priravljajo za prihodnje dan tudi vrzno akcijo za pravično razdelitev moke. V tem oziru postopa vlad povsem prisransko - nekateri - seveda nemški - kraji dobivajo vse, drugi pa nič. Temu se mora napraviti konec.

Iz državnega zbornika.

Dunaj, 29. januarja. V današnji seji poslanske zbornice je predložil načelnik minister razne predlage glede povisjanja prejemkov katoliških in pravoslavnih duhovnikov. Finančni minister je predložil zakone o občasnem premoga in glede splošnega pridobivnega davka ter zemljiškega davka za leto 1918/19.

Nato se le vršila volitev novega podpredsednika mesta umetlega poslance Persterferja. Izvoljen je bil socialistični demokratični kandidat poslanec Seitz z 235 od 237 veljavnih glasov.

Nova bremenja.

Finančni minister baron Wimmer je predložil zbornici nove naknadne kredite v izmeri 1649 milijonov krov, proti katerim stoji novi dohodki po 676 milijonov krov, iz povisilj železniških tarifov upa vlada dobiti 154'2 mil., iz davkov v železniškem prometu 15 milijonov, iz vojnega davka se nadaljnji 100 milijonov. Dohodki iz indirektnih davkov so bili v drugem poletju 1917 za 50 odstotkov višji. Minister omenja, da se bodo morali izdati za oskrbo beguncov zvišati na 986 milijonov krov. Kot prispevek za prehranjevalno akcijo je vložila dolžni na nadaljnih 155 milijonov krov (proračunu je bilo ostalo brezuspešni). Ko se je pri

Iz njih izseljevalc. — Maase je nadalje omenil, da zahteva citiranja spomenca tudi aneksijske francoske Longwy in Briey, ter je končno vprašal, ali je res, da se je (sedanji kancier) uklonil željam Hindenburga in Ludendorffia, ker sta tva dva generala grozila, da odstopita. Potem bi bližnja ofenziva sišla le temu cilju, da izvojuje vse- nemški nasilni mir.

— Državni tajnik Kühlmaj o meto- di boljševikov. V glavnem odsekem nemškega državnega zborna je 25. t. m. državni tajnik Kühlmaj izjavil med drugim: Ako sem prav razumel grofa Westarpa, je zagovarjal osvojenje na te- maleju privojevanj vojaških uspehov. Tako stališče je za sedanj vladu po vseh njenih načelih in po preteklosti že s prva nemogoče. Gleda na izvajanja poslanca Naurnama pravi Kühlmaj: Trockij je v diskuziji dvakrat očitno izjavil: Naša vladu nima druge podlage, nego moč. Boljševiki se naslanjajo samo na brutalno moč. Njeni argumenti so topovi in strojne puške. Ako imajo glede Fin- ske kaka poročila, vedo, da izvaja sol- datska tam strahovlado, kakršne ni bilo v najhujših časih carizma. Glavna pri- prava za konstituanto je bila, da so po- stavili dve križarki proti tavrški palači in naperili topove na njena okna. Ko tu- di ta argument ni izdal, so bili gospodarji pognani ven v bajonetom. V isti seji je državni tajnik notranjega mini- strstva Wallraf omenjal letak s po- zivom: Pripravite se na splošni Štrajk prihodnje dne. On pa me- ni, da je delavstvo tako razsodno, da se ne bode dalo speljati s takim pozivom.

Za deklaracijo in za politiko Jugo- slovenskega kluba.

Občinski odbor občine Pieterje, okraj Brežice na Štajerskem, se vsled soglasnega sklepa obdorov seje z dne 27. januarja 1918 navdušeno pri- družuje deklaraciji Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917 ter pozdravlja njegovo delo za svobodno državo jugoslovanskega naroda. Z ogroženjem obsoja vsake nesloga v narodu ter slo- veno izjavila, da do uresničenja naše ideje pozna le eno stranko, namreč ju- goslovansko deklaracijsko stranko. — Župan Martin Pajdaš in svetovalci.

Istarski je sabor raspušten. Raspu- štena su takodaj gotovo sva općinska zastupstva v Istri. — Nema u Istri za- konitog tijela, u kojem bi došlo da iz- ražaja političko uvjerenje hrvatsko-slo- venetskog naroda u ovoj pokrajini, radi toga potpisani, bivši zastupnici većine naroda u Istri, kojima je narod opetova- no kod izbora izkazao svoje povjerenje: I. Izjavljuju, da odobravaju beslovno narodni i prirodni zahtjev izražen od jugoslavenskih zastupnika na carevin- skom vijeću u Beču u svojoj deklaraciji od 30. svibnja 1917. II. Uvjereni su, da bi se ispunjenje zahtijeva sadržanog u toj deklaraciji i udovoljenjem zakonitih i prirodnih zahtjeva svih ostalih naroda u monarhiji, uskorio sveobči svjetski mir. III. Osudjuju najodrešljite svako na- stojanje, došlo ono budi s koje strane, da se osuđeti ujedinjenje Jugoslavene istaknuta u gorinavedenoj deklaraciji, koje je jedino kadro, da očuva Jugoslo- veni od političke i gospodarske propa- sti. IV. Pozivaju sve jugoslavenske za- stupnike, da odmah složno i odlučno za- počnu raditi za oživotvorenenje zahtjeva sadržanog u deklaraciji Jugoslovenskog kluba u Beču od 30. svibnja 1917. — Istra, 25. siječnja 1918. — Anton Andričić v. r. Sime Červar v. r. Luka Kirac v. r. Dr. Matko Laginja v. r. Dr. Ivan Poščić v. r. Ivan Sancin v. r. Mat- tej Skrbec v. r. Dr. Ivan Zucco v. r. Dr. Ojuro Červar v. r. Josip Grašič v. r. Dr. Šime Kurelič v. r. Dr. Ive Milič v. r. Josip Ribič v. r. Vjekoslav Spin- čić v. r. Josip Valentič v. r.

Kovo ideo zedinjenje jugoslovanske države ter posiviljamo, zavedajoč se vel- kanskoga pomena v lastni državi zedi- njenega našega roda. Jugoslovanski klub naj z vsemi silami in z vso vremem nadaljuje započeto delo za naš skupni ideal. Pozdravljamo naše narodne poslance v Jugoslovanskem klubu ter jim izrekamo svoje priznanje za dosledno in nevražljivo delo v zmislu jugoslo- vanske deklaracije. — Sledi 1533 pod- pisov.

Slovenske narodne žene in dekleta občine Križe pri Tržiču slovesno izjavljamo, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslo- vanskoga kluba ter zahtevamo v habsburški monarhiji ujedinjenje našega slo- vensko - hrvaško - srbskega naroda. Zavedajoč se svojih dolžnosti kot va- ruhinja slovenskega domačega ognjišča, zahtevamo v svojem imenu, v imenu svojih dragih na bojiščih, v imenu svoje dece za ves naš milji rod ujedinje- nje, samostojnost, neodvisnost. Hoče- mo, da bodo naši otroci srečni in svobodni občani svobodne Jugoslavije. Po- zdravljamo naše narodne poslance v Jugoslovanskem klubu. Izrekamo jim svoje priznanje za dosledno in neustra- šeno delo v smislu deklaracije ter glo- boko obsojamo vsako kršenje jugoslov- solidarnosti, kot narodno izdajstvo. Iz- dana svojega srca si želimo slovenske žene miru. Resničen mir prinese našemu narodu le zedinjenje Jugoslovije, kakor jo naši poslanci v svoji deklara- ciji zahtevajo. — Sledi 410 podpisov.

Podpisane žene in dekleta iz občine Nadanjeselo pri Št. Pe- tri na Krasu se z navdušenjem v srcu pridružujejo majniški deklaraciji za svobodno Jugoslavijo in izrekajo Ju- goslovanskemu klubu najprisrječnejšo zahtavo in popolno zaupanje. — Sledi 423 podpisov.

Žene in dekleta iz košanske občine na Notranjskem iskre- no pozdravljajo jugoslovansko deklaracijo in bodo vedno in povsod po svojih močeh podpirale njeni vzvijeno stremljenje. — Vasi: Buje, Suha, Gor, Košana, Dol, Košana, Ostrožnobj, Cepno, Vovce. — Sledi 546 podpisov.

Slovenske narodne žene in dekleta konjiškega okraja. Povsod v naši domovini se zbirajo sedaj podpisi narodnih žen, da jim pride v svest važ- nost zedinjenja Jugoslovjanov, v tej mi- sili smo dobili krasen ideal in edino rešitev, ker le v Slovencih bomo našli resne prijatelje. Mi, ki smo blizu jezi- kovne mreže, ter smo vedno blaženi, se moramo osobito endušno izjaviti za to deklaracijo naših dičnih poslancev, ker dandanes delajo vsi v tem smislu čisto vzajemno, brez strankarstva. Podpisi: Trg Konjice 56, Gabrovje 113, Tepina 77, Konjiška okolica 77, župnija sv. Kunigunda 262, Žiče 237.

Vojnokreditni zavod za južno vojno okrožje.

Z naredbo finančnega ministra z dne 16. decembra 1917. drž. zak. št. 492, izdano sporazumno s justičnim ministrstvom, je bil ustvarjen vojnokreditni zavod za južno vojno okrožje in finančno minist- rstvo pooblaščeno, da uredi ustanovitev in naloge zavoda potom statuta. Po Statutu, razglasljenem v "Wiener Zeit.", št. 291. z dne 21. decembra 1917. ima zavod naloge, po- tom dovoljevanja kreditov omogočiti od- stranitev na južnem ozemju vojnega okrožja z vojnimi dogodki neposredno ali posredno provzročenih skod in jih očisjeti. Zavod ima svoj sedež v Celovcu, more pa ga pre- ložiti na drug kraj z dovoljenjem finančne- ga ministra. Krajevi delovni krog zavoda obsega upravna ozemlja političnih de- javnih mest Zader, Trst, Ljubljana, Celovc in Inomost, v kolikor so upravna ozemlja tekom vojne spadala k očemu vojnemu ozemlju. Zavod ima smažnje juristične osebe in se ima protokolirati kot trgovce. Dovoljuje v okviru svojega krajevnega delovne- ga kroga v bančnem smislu kreditne kredit- nih organizacijam, občinam in komunalnim zavodom, kmetovcem, trgovcem in obr- nikom, industrijskim in podjetjem za tuj- skim promet, posetnikom hiš, pridiplomnim prostim poklicem, okrajnim bolniškim bla- gajnam, distributivnim in produktivnim zadrugam, najemnikom knjižničarskih zem- ljišč, letovniškim komisijam in svezem za pospeševanje tujškega prometa.

Temeljni kapital zavoda tvorijo viša- državne uprave 30 milijonov krov in vojne akcijski bank in zavarovalnih zavodov, ki poslujejo na objem južnem vojnem ozemlju.

Tekče poslovanje vodi ravnateljstvo, v katero imenuje finančno ravnateljstvo tri ravnateljstva. Vrhovno vodstvo ima upr- avni svet 15 članov, katere imenuje finančni minister na tri leta na predlog dotednikov de- javnih šefov.

Upravnemu svetu pripadajo sedaj kot dotedniki: dr. Adam Vero- na, zdravnik v Kotoru; dr. Radostav Kve- kič, odvetnik Kotoru; za Trst in okolico: dr. Josip Wilfam, odvetnik v Trstu (drugi član ne imenuje v kratici); na Istre: baron Polesini, veleposet- nik v Poreču; dr. Andrej Stanger, od- votnik v Šupanji na Vojškem; za Gor- sko in Gradiščansko: Gino conte Prandi, župan v St. Petru ob Sodi; Ant- on Jakonič, posoljniški ravnatelj v Goriči; za Kranjsko: dr. Anton Vitez Schäppi, ravnatelj Kranjske kralunice v Ljubljani; Josip Traven, ravnatelj Zadružne centralne v Ljubljani; na Koro- sko: Jos. baron Alchendorf in dr. E. pl. Kleinmayer, predsednik Korodiške posojilnice; na Tirolsko baron Mersi, Jos. Cappelletti in dr. R. Siegl. Pred- sednik upravnega sveta je baron Alchel- burg.

Ustanovi se že za vsako prizadetih dežel po jeden kolegij censorjev; v vsakem bo 5 censorjev, katere imenuje fi- nančno ministra za dobo 3 let, in po jeden tajnik s pravnimi Studijami. Kolegij bo sprejemal iz dotičnega vojnega ozemlja prihajajoče prošnje za kredit in jih bo do- stavljal ravnateljstvu zavoda.

Za majniško deklaracijo pošljajo svoje podpise dekleta Marijine družbe v Št. Gotardu nad Trojano. — Sledi 44 podpisov.

Za majniško deklaracijo pošljajo svoje podpise dekleta Marijine družbe v Št. Gotardu nad Trojano. — Sledi 44 podpisov.

Zene in dekleta jeseniške ob- čine na Gorenjskem se soglasno in slovesno izjavljajo za veliko Kre- burg.

Kovo ideo zedinjenje jugoslovanske države ter posiviljamo, zavedajoč se vel- kanskoga pomena v lastni državi zedi- njenega našega roda. Jugoslovanski klub naj z vsemi silami in z vso vremem nadaljuje započeto delo za naš skupni ideal. Pozdravljamo naše narodne poslance v Jugoslovanskem klubu ter jim izrekamo svoje priznanje za dosledno in nevražljivo delo v zmislu jugoslo- vanske deklaracije. — Sledi 1533 pod- pisov.

Slovenske narodne žene in dekleta občine Križe pri Tržiču slovesno izjavljamo, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslo- vanskoga kluba ter zahtevamo v habsburški monarhiji ujedinjenje našega slo- vensko - hrvaško - srbskega naroda. Zavedajoč se svojih dolžnosti kot va- ruhinja slovenskega domačega ognjišča, zahtevamo v svojem imenu, v imenu svojih dragih na bojiščih, v imenu svoje dece za ves naš milji rod ujedinje- nje, samostojnost, neodvisnost. Hoče- mo, da bodo naši otroci srečni in svobodni občani svobodne Jugoslavije. Po- zdravljamo naše narodne poslance v Jugoslovanskem klubu. Izrekamo jim svoje priznanje za dosledno in neustra- šeno delo v smislu deklaracije ter glo- boko obsojamo vsako kršenje jugoslov- solidarnosti, kot narodno izdajstvo. Iz- dana svojega srca si želimo slovenske žene miru. Resničen mir prinese našemu narodu le zedinjenje Jugoslovije, kakor jo naši poslanci v svoji deklara- ciji zahtevajo. — Sledi 410 podpisov.

Podpisane žene in dekleta iz občine Nadanjeselo pri Št. Pe- tri na Krasu se z navdušenjem v srcu pridružujejo majniški deklaraciji za svobodno Jugoslavijo in izrekajo Ju- goslovanskemu klubu najprisrječnejšo zahtavo in popolno zaupanje. — Sledi 423 podpisov.

Slovenske narodne žene in dekleta občine Križe pri Tržiču slovesno izjavljajo, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslo- vanskoga kluba ter zahtevamo v habsburški monarhiji ujedinjenje našega slo- vensko - hrvaško - srbskega naroda. Zavedajoč se svojih dolžnosti kot va- ruhinja slovenskega domačega ognjišča, zahtevamo v svojem imenu, v imenu svojih dragih na bojiščih, v imenu svoje dece za ves naš milji rod ujedinje- nje, samostojnost, neodvisnost. Hoče- mo, da bodo naši otroci srečni in svobodni občani svobodne Jugoslavije. Po- zdravljamo naše narodne poslance v Jugoslovanskem klubu. Izrekamo jim svoje priznanje za dosledno in neustra- šeno delo v smislu deklaracije ter glo- boko obsojamo vsako kršenje jugoslov- solidarnosti, kot narodno izdajstvo. Iz- dana svojega srca si želimo slovenske žene miru. Resničen mir prinese našemu narodu le zedinjenje Jugoslovije, kakor jo naši poslanci v svoji deklara- ciji zahtevajo. — Sledi 410 podpisov.

Slovenske narodne žene in dekleta občine Križe pri Tržiču slovesno izjavljajo, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslo- vanskoga kluba ter zahtevamo v habsburški monarhiji ujedinjenje našega slo- vensko - hrvaško - srbskega naroda. Zavedajoč se svojih dolžnosti kot va- ruhinja slovenskega domačega ognjišča, zahtevamo v svojem imenu, v imenu svojih dragih na bojiščih, v imenu svoje dece za ves naš milji rod ujedinje- nje, samostojnost, neodvisnost. Hoče- mo, da bodo naši otroci srečni in svobodni občani svobodne Jugoslavije. Po- zdravljamo naše narodne poslance v Jugoslovanskem klubu. Izrekamo jim svoje priznanje za dosledno in neustra- šeno delo v smislu deklaracije ter glo- boko obsojamo vsako kršenje jugoslov- solidarnosti, kot narodno izdajstvo. Iz- dana svojega srca si želimo slovenske žene miru. Resničen mir prinese našemu narodu le zedinjenje Jugoslovije, kakor jo naši poslanci v svoji deklara- ciji zahtevajo. — Sledi 410 podpisov.

Slovenske narodne žene in dekleta občine Križe pri Tržiču slovesno izjavljajo, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslo- vanskoga kluba ter zahtevamo v habsburški monarhiji ujedinjenje našega slo- vensko - hrvaško - srbskega naroda. Zavedajoč se svojih dolžnosti kot va- ruhinja slovenskega domačega ognjišča, zahtevamo v svojem imenu, v imenu svojih dragih na bojiščih, v imenu svoje dece za ves naš milji rod ujedinje- nje, samostojnost, neodvisnost. Hoče- mo, da bodo naši otroci srečni in svobodni občani svobodne Jugoslavije. Po- zdravljamo naše narodne poslance v Jugoslovanskem klubu. Izrekamo jim svoje priznanje za dosledno in neustra- šeno delo v smislu deklaracije ter glo- boko obsojamo vsako kršenje jugoslov- solidarnosti, kot narodno izdajstvo. Iz- dana svojega srca si želimo slovenske žene miru. Resničen mir prinese našemu narodu le zedinjenje Jugoslovije, kakor jo naši poslanci v svoji deklara- ciji zahtevajo. — Sledi 410 podpisov.

Slovenske narodne žene in dekleta občine Križe pri Tržiču slovesno izjavljajo, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslo- vanskoga kluba ter zahtevamo v habsburški monarhiji ujedinjenje našega slo- vensko - hrvaško - srbskega naroda. Zavedajoč se svojih dolžnosti kot va- ruhinja slovenskega domačega ognjišča, zahtevamo v svojem imenu, v imenu svojih dragih na bojiščih, v imenu svoje dece za ves naš milji rod ujedinje- nje, samostojnost, neodvisnost. Hoče- mo, da bodo naši otroci srečni in svobodni občani svobodne Jugoslavije. Po- zdravljamo naše narodne poslance v Jugoslovanskem klubu. Izrekamo jim svoje priznanje za dosledno in neustra- šeno delo v smislu deklaracije ter glo- boko obsojamo vsako kršenje jugoslov- solidarnosti, kot narodno izdajstvo. Iz- dana svojega srca si želimo slovenske žene miru. Resničen mir prinese našemu narodu le zedinjenje Jugoslovije, kakor jo naši poslanci v svoji deklara- ciji zahtevajo. — Sledi 410 podpisov.

Slovenske narodne žene in dekleta občine Križe pri Tržiču slovesno izjavljajo, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslo- vanskoga kluba ter zahtevamo v habsburški monarhiji ujedinjenje našega slo- vensko - hrvaško - srbskega naroda. Zavedajoč se svojih dolžnosti kot va- ruhinja slovenskega domačega ognjišča, zahtevamo v svojem imenu, v imenu svojih dragih na bojiščih, v imenu svoje dece za ves naš milji rod ujedinje- nje, samostojnost, neodvisnost. Hoče- mo, da bodo naši otroci srečni in svobodni občani svobodne Jugoslavije. Po- zdravljamo naše narodne poslance v Jugoslovanskem klubu. Izrekamo jim svoje priznanje za dosledno in neustra- šeno delo v smislu deklaracije ter glo- boko obsojamo vsako kršenje jugoslov- solidarnosti, kot narodno izdajstvo. Iz- dana svojega srca si želimo slovenske žene miru. Resničen mir prinese našemu narodu le zedinjenje Jugoslovije, kakor jo naši poslanci v svoji deklara- ciji zahtevajo. — Sledi 410 podpisov.

Slovenske narodne žene in dekleta občine Križe pri Tržiču slovesno izjavljajo, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslo- vanskoga kluba ter zahtevamo v habsburški monarhiji ujedinjenje našega slo- vensko - hrvaško - srbskega naroda. Zavedajoč se svojih dolžnosti kot va- ruhinja slovenskega domačega ognjišča, zahtevamo v svojem imenu, v imenu svojih dragih na bojiščih, v imenu svoje dece za ves naš milji rod ujedinje- nje, samostojnost, neodvisnost. Hoče- mo, da bodo naši otroci srečni in svobodni občani svobodne Jugoslavije. Po- zdravljamo naše narodne poslance v Jugoslovanskem klubu. Izrekamo jim svoje priznanje za dosledno in neustra- šeno delo v smislu deklaracije ter glo- boko obsojamo vsako kršenje jugoslov- solidarnosti, kot narodno izdajstvo. Iz- dana svojega srca si želimo slovenske žene

Knjževnost.

— Stevan Sremec: Pop Čira i pop Spira. Kao redovito izdanie „Humorističke knjižnice“ (sv. 105.—112.) upravo je izša ovači izvrstan roman, koji se slobodno može nazvati najboljim humorističnim djelom južnoslovenskih književnosti. Takvim ga je držao i A. G. Matoš, čiji izvrsni essay o S. Sremcu čini uvod u netom izšao hrvatsko izdanje. Svi ljetopisi života na selu, klasična patrijarhalnost, dobrih starih vremena, pa široka, slavenska narav naših ljudi iz bogate ravnice, dočarana nam je tako vjerno i majstorski, kano u rijetkom jes kojemu našem djelu. Ovaj se roman zato slobodno može nazvati epopejom našeg la- danjskog života i poput „Mrtvih duša“

istinskom i slavnom slikom naših originalnih ljudi i našeg kraja. A već to provjejava onaj vedri piščev humor, koji je bolji i od Nušićevog, jer ga nadvisuje svojom dubljom i odličnim književnim izrazom. Glavni junaci postali su zato već klasični tipovi, pa nije čudo, da je taj vanredni roman tako odusevio pokojnog Matosa. Mi ga toplo preporučujemo našem općinstvu, jer će njime upoznati i jednu od najboljih dje- la bratske srpske književnosti. Cijena vrlo ukusnom izdanju 5 K. elegantno vezano 6 K 20. Naručuje se kod „Humorističke knjižnice“ Zagreb, Vojnička ulica 13.

— „Zenski Svijet“. Primali smo janu- arski broj „Zenskog Svijeta“, mjeseca- ka kultурne, socijalne i političke interese žena, što ga izdaje i uređuje Žofka Kveder-Demetrović, s ovim sad-

žnjom: Žofka Kveder: Jugoslovenske Žene i narodna politika. — Maksim Dvorsk: XX. Sekulum. — Josip Pavić: Marija mar- kisa Strossi. — Ksaver Melko: Klic neve- ste. — Niklas: Rasprava o izbornom pravu Žene u hrvatskom saboru. — Divljuša: Mo- je beleži i misli. — Dragica Lepić: Žene- selo. — Dr. D. Prohaska: Vojnovičevi Žen- kovi. — Mihovil Nikolović: Govjak. — Vera B. Tanasevića: Rat i srpska Žena. — Dr. F.: Naši zakoni i fene. — I. R. Gaz- da: O, draga moč! — Alojzija Stebić: Ali pride nova življenje? — Dr. M. Perković: O. Stran- salanova: Program češke Žene. — Žofka Kveder: O Ruskinjama. — Naša ženska društva: Dobrotvorne zadruge Srpskinja (Zora Janković - Velikovečka); Slovensko žensko vprašanje (Dr. Ivan Lah). — Sta-

leški interesi Žena: Žene i staleške organi- zacije (Ljubomir St. Kosler). — Književ- nost: O narodnoj pjesmi Hasanaginici (Dr. M. Stojković); Šta da se čita (Z. K.); Dva naša domaća ratna romana (Z. K.). — List- nica uredništva. — Obsidrom na poskuplje- nje proizvodnih troškova povisena je go- dišnja pretplata na 20 kruna, a pojedini broj stoji od Nove godine 2 K. Sve na- rudišće šalju se na urednicu u Zagrebu, Pantovčak 1-b.

Umrlji so v Ljubljani:

Dne 25. januarja: Marija Skoda, strež- nica, 60 let, Dolenska cesta 19. — Dne 26. januarja: Marjan Hudnik, tobačna delavka v p. 69 let, Karlovška ce- sta 24.

Dne 26. januarja: Gabriela Cotman, blagajnarka, 28 let, Mestni trg 9. — Kar- tina Bischof, oficijantova žena, 61 let, Krizevniška ulica 5.

Dne 27. januarja: Ivana Serjun, ura- jeva vdova, 71 let, Rimska cesta 12.

V deželnini bojničnic: Dne 22. januarja: Andrej Mozetič, kovač, 64 let. — Ivan Stančič, poštni služ- ter, 52 let. — Karel Rozman, mestni višji mon- ter, 50 let.

Dne 23. januarja: Antonija Debeljak, sitarica, 68 let.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Nenadoma je preminula naša nadvse ljubljena hčerka, sestra, teta, svakinja

Vida Paternost

v 19. letu svoje dobe. Pogreb nepozabne bude v sredo dne 30. t. m. ob 4. uri popoldne.

POSTOJNA, dne 29. januarja 1918.

Žaljući ostali.

454

Nenadoma je preminula naša nadvse ljubljena hčerka, sestra, teta, svakinja

Ivan Lovšin naznanja v svojem in v imenu svojih sester in brata, vsem prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je njih predobri, nezabni oče, gospod

Fortunat Lovšin

posestnik in trgovec

v ponедeljek, dne 28. t. m. ob 7. uri zvečer, po daljsem bolehanju, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, boguvdano preminul.

Pogreb se vrši v četrtek, dne 31. t. m., ob 9. uri dopoldne.

Blag mu spomin!

GORIČA VAS, 29. januarja 1918.

456

Zahvala.

Za obilne dokaze odkritega sočutja povodom smrti naše nad vse ljubljene hčerke, sestre, svakinje ozir. tete gospodične

Jelice Cotman

Izrekamo tem potom vsem za vse izraze sočutja in za tako obilno spremstvo na zadnji poti našo najsrcejšo zahvalo. Osobito se zahvaljujemo za trud g. prim. Dr. Gregoriču, preč. g. Skerbecu ter preč. o. p. Valeriju Sartoryu, kakor tudi vsem za podarjeno cvetje, posebno za prekrasni šopek vrilih telovadk Ljubljanskega Sokola.

Žaljuča rodbina Cotman.

V izrazenje kot

443

laborantinja

se sprejme takoj dekliza z dobro šolsko izobrazbo. Predstaviti se je v e. in kr. tevarni za gline v Mostak med uradnimi urami.

Stritarjeva ulica 2.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.

Sprejemo
vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju.

Imajo le vrednost vse vrste vrednostnih papirjev, finančna pravica debave in dovoljuje
aprovizacijske kredite.

Deželnika glavnica 10,000.000 kren.

Rezervni fondi okrog 1,500.000 kren.

Način pravtor za delavnico

se 400 v sredini mesta, v pritličju ali I. nadstropja. Ponudbe pod „delavnicu“ 409 na upravo „Slov. Naroda“. 409

Prodaja velike fabrike

namiznih jabolk
prav osno. Gradišče 7. 425

Išče se vodstvo odvetniške pisarne

koncipijenta
s praksou Naslov pove upravnosti
»Slovenskega Naroda«. 422

Učenec

kot ima primočno šolsko naobrazbo, se sprejme v trgovinu z mešanim blagom. Poštostenost in nagajenje za trgovino pogoj. Kje, pove iz prijaznosti uprava „Slov. Nar.“ pod „Kunšt./447“ 403

Prodaja v Ljubljavi označ- stropna hiša, v kateri se je izviševala veliko let gostilnica in mesarska obrt; poleg je vrt za zelen av in sadni vrt ter veliki njiva, vse v najlepši legi pri glavni cesti, 5 minut od kolodvora, cenjeno 16.000 K. Več se izve pri Panu Težak, Sv. Jakoba trg št. 3, Ljubljana. 362

Toaletno milo

modenitsko (Loknječek), gumiarski, salzatik v kozih, belo gelatin. I. t. d. nudi v večjih količinah načrtne, postavno avstrijska trgovina Berthold Neumann, Zagreb. 426

Gosje perje

1 kg belo oskuljeno K 24—
1 kg zeleno oskuljeno K 16—
1 kg zeleno oskuljeno K 10—
1 kg neoskuljeno K 10—
1 kg zeleno oskuljeno K 5—
pošilja po pošti proti povzetju v zabihi & 5 kg Irma Haldok, Praha Smiho, Kinsky ul. št. 1 246

Rabiljene

steleklenice

mineralnih voda, vina, konjaka, župančica od 2/3—1/2 litra kupi na vagonu po 5000 in 10.000 kg A. Kohn, Praha, Karlin. Ročican ulica 15. 220

Na izbiro pošilja tudi na deželo Kasne 2652

BLUZE

plašči, jopici, krilli, kostume, nočne halje, perilo, modne predmete, športne kle- buke in steznika. Zelo solidna tvrdka

M. Krištofič - Bučar Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša Fine

otroške oblekce in krstne oprave.

Adrija

fotomafaktura drogerija Ljubljana, Selenburgova ulica št. 5.

priporeča veliko zaloge

desinfekcijskih preparativ klori, Lysol, Lysoform, Kreolin, Formalin, Formalinove pastilje,

karbovelo kislino, karbovelo apno

itd. itd.

Velika zaloga fotografiskih

potrebščin in aparator.

Išče se STANOVANJE

s 3 ali več sobami, kuhinjo in priti- klinami za takoj ali 1. april. Kdo pa preskrbi, dobri pol sežnja dva Ponudbe na u. r. »Slov. Nar.« pod Ponudbe na Josipa Val, Gra- diste 7.

Išče se vzgojitevlica

z dvema deklicama v Gradec. Pogo: pomoc v učenju za I. mesto, solo. Vso oskrobo v hiši, plača po dogovoru. Predstaviti se je od 1—3 pop. Cesta na Rožnik št. 5. 435

Išče se delavnico za umetnine v centralni legi

primeren lokal kot sklošček, hlev, podstitešje ali enako. Ponudbe na upravo »Slov. Nar.« pod Kunšt./447“ 447

Vrtnar

oženjen brez otrok, zmožen vseh vrt- narskih strok si želi službo premo- niti. Sprejme tudi drugo primereno službo. Ponudbe na upravnijo »Slo- veneskega Naroda« pod Vrtnar 378.

Učenec

obmenom vincev, tudi invalid za trajno službo. Za hranovo in stanovanje se boste skrbeli. Kje, pove upravnistrov. »Slov. Nar.« 317

Prejemno se več

... vrtnar ...

obmenom vincev, tudi invalid za trajno službo. Za hranovo in stanovanje se boste skrbeli. Kje, pove upravnistrov. »Slov. Nar.« 395

maser in operator

za kurja očesa. Ponudbe: Par- na kopalj, Hotel »Slon« Ljubljana. 452

Sprejme se več

... vrtnar ...

obmenom vincev, tudi invalid za trajno službo. Za hranovo in stanovanje se boste skrbeli. Kje, pove upravnistrov. »Slov. Nar.« 317

Zemljišče na barju na prodaj.

Na desnem bregu Ljubljance med Kamonom in Jurjom in ca 300 m od

brega oddaljeni, je na prodaj zemljišče v obsegu 7 hektarjev. Zemljišče je

travnik z govejim krmom in je sposobno za njive ker ga najvišja voda ne poplavi. Istotako je na prodaj zemljišče v obsegu 9 hektarjev travnikov na Dolu pri Borovnici. To zemljišče obstoji iz dveh, blizu ležečih kompleksov poleg okrajne ceste. Ponudbe sprejemajo in pojasnila daje

Uprava posestva Josip Lenarčič na Vrhailki.

Zapirajte!

Ravnokar došlo 215

več tisoč dvanaestéric raznovrst- nih visetih ključavnic

(Vorageschlosser).

Maks Cernak, Ljubljana, Gradišče 7.

KINO CENTRAL v dež. gledališču.

Samo že dva dni 215

Sreda 30. do četrtek 31. januarja.

Veliki dvorni spored! Začetek vsakrat ob pol 5, pol 7 in pol 9 uri zvečer.

Gostovanje dunajske umetniške industrije.

In vendar živi.

Drama s predigro in tremi dejanji. Wanda Treumann v gl